

YTTRANDE

2022-10-03

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3INKOM: 2022-10-03
MÅLNR: M 7062-14
AKTBIL: 294

Till:
Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt
Box 69
131 07 Nacka
mmd.nacka.avdelning3@dom.se

Mål nr M 7062-14

Yttrande från Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) i mål nr 7062-14 om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun

Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) (nedan *föreningarna*) har följande att anföra rörande kärnavfallsbolaget SKB:s (*sökandens*) bemötande den 15 september 2022 (ab 287-289) i villkorsprövningen för anläggningen för slutförvaring av kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR) m.m. i Forsmark, Östhammars kommun.

Föreningarna vidhåller inställningen att ansökan i första hand ska avstyrkas.

Föreningarna upprepar med stöd av vad som framförts i yttrandet den 15 juni 2022 (ab 270-273) att det är av synnerlig vikt att de containrar med avfallstunnor som innehåller felaktigt deponerat historiskt radioaktivt avfall tas ut ur det nuvarande förvaret innan tillstånd ges för att påbörja byggnation av den nya delen.

Sökanden har i bemötandet inte angett att föreningarna haft synpunkter på återtaget av det feldeponerade avfallet. Eftersom även andra aktörer haft synpunkter i frågan har sökanden trots detta tagit upp frågan i bemötandet.

I bemötandet:

- motsätter sig sökanden att särskilda villkor beträffande det feldeponerade avfallet föreskrivs i tillståndet enligt miljöbalken.
- anger sökanden att ett återtag av det feldeponerade avfallet ska företrädesvis ske under förutsättning att mellanlagringsmöjligheter finns etablerade på annan plats, företrädesvis på AB SVAFO:s anläggningar i Studsvik.
- anger sökanden att ett eventuellt återtag av avfallet under år 2023-2024 även beaktats med tillfällig förvaring på SFR:s verksamhetsområde innan transport till Studsvik och att detta är genomförbart utan att byggnationen påverkas.
- menar trots detta sökanden att en förutsättning för att påbörja återtaget är att mottagarna av avfallet i god tid har upprättat mellanlager.

Föreningarna kan inte se att det sökanden framfört utgör skäl till att fördröja upptaget av det felaktigt deponerade avfallet innan byggnation påbörjas. Detta kan enligt sökanden ske redan under 2023-2024 utan att en byggnation påverkas. Föreningarna menar att avfallet kan placeras under fullgott skydd på

SFR:s verksamhetsområde i avvaktan på fortsatta ansvarsutredningar och en plan för fortsatt hantering av avfallet.

Föreningarna menar att de containrar och behållare som avfallet förvaras i mår sämre av att vara kvar i den nedbrytande miljön nere i SFR än att tas upp och förvaras ovan jord. Föreningarna anser att ett upptag borde gjorts för länge sedan och att det finns en risk att om ett upptag inte görs så fort som möjligt kommer det till slut att bli för svårt. Det finns en risk att avfallet genom ett fait accompli blir kvar i ett förvar där det inte långsiktigt ska förvaras. De eventuella administrativa problem som sökanden lyfter som skäl att inte villkora om ett upptag av avfallet väger i detta perspektiv lätt.

Föreningarna yrkar därför att om tillstånd ges att ett prøvotidsförfarande tillämpas för att säkerställa att det felaktigt deponerade avfallet tas upp innan byggnation påbörjas, med de provisoriska föreskrifter som behövs i avvaktan på att slutliga villkor meddelas. Lämplig prøvotid kan vara tre år.

Föreningarna motsätter sig ett verkställighetsförordnande så länge inte det felaktigt deponerade avfallet har återtagits.

Dag som ovan,

Johan Swahn
Kanslichef, MKG
Mobil: 070-467 37 31
E-post: johan.swahn@mkg.se eller info@mkg.se

Kopia: Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Uppsala län och Östhammar kommun